

KULTURHISTORISK MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO

Kvittering for innlevert oldsak

ARKIV

Hyggen skole
Bakkekroken
3442 HYGGEN

Historisk museum og Vikingskipshuset

Arkeologisk seksjon

Postboks 6762 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo

Sentralbord: +47 22 85 19 00

www.khm.uio.no

Besøksadresse: Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 95 43

Telefaks: 22 85 95 24

E-post: gaute.reitan@khm.uio.no

Dato: 27.06.2006
Saksnr.: 06/4264
Sakseier.: KHM, Arkeologisk seksj.
Saksbehandler: GRE

Enkel skafthulløks (C.55262) fra Granli 2 under Hyggen Nordre (gnr. 74, bnr. 32), Røyken kommune, Buskerud:

Kulturhistorisk museum (KHM) bekrefter med dette at vi har mottatt en steinøks med skafthull som skal ha blitt funnet for flere tiår siden av en skolemester ved Hyggen skole. Øksa ble funnet på Granli 2, om lag 500 m nordvest for Hyggen skole. Øksa er av typen *enkel skafthulløks* og kan dateres til yngre steinalders siste del, dvs. ca 2300-1700 f.Kr.

Siden øksa ble funnet har den blitt oppbevart på skolen, inntil den kom inn til Buskerud fylkeskommune (Bfk) på seinhøsten 2005. Deretter har Kjell Erik Sønsterud fra Bfk levert øksa til KHM i mars 2006. Den er nå blitt katalogisert og ført inn i KHM's databaser under id.nr. C.55262.

Vi er svært takknemlige for at dere har tatt vare på øksa, og for at dere har informert Bfk om funnet.

Med hilsen

Brit Solli
Seksjonsleder

Gaute Reitan
Museumskonsulent

Kopi til:
-Buskerud fylkeskommune, Kulturavdelingen.
-Distriktsansvarlig v/Fornminneseksjonen, KHM.

Lokalitet - 95285 - Arkeologisk lokalitet -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk lokalitet   **Art:** Annen arkeologisk lokalitet

Tilhøren

R 95285 A
L R 1 F

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Røyken
Gårdsnavn: Hyggen nordre

Sammen

- Ikke synlig

Registreri**Eiendomsopplysninger****Vernestat****Oppretting og ansvar****Lovgrunn****Detaljer****Paragraf:****Beskrivelse:**

Løsfun av skafthullsøks. Funnet under oppføring av enbolig på gnr./bnr: 74/32.

Terrengbeskrivelse:

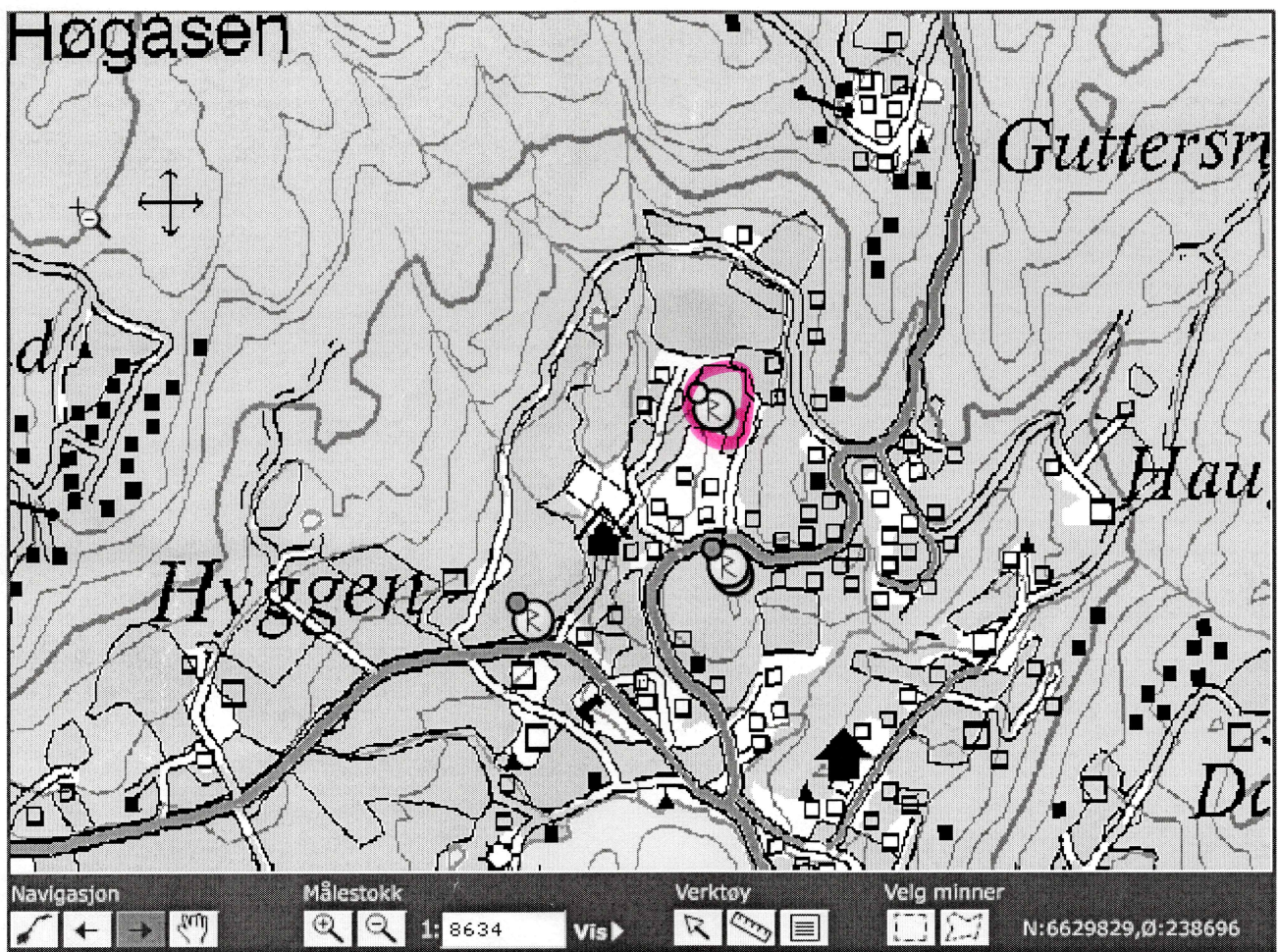
Funnet ble gjort i det som i dag er et boligfelt. Terreng fremstår som en vestvendt skråning.

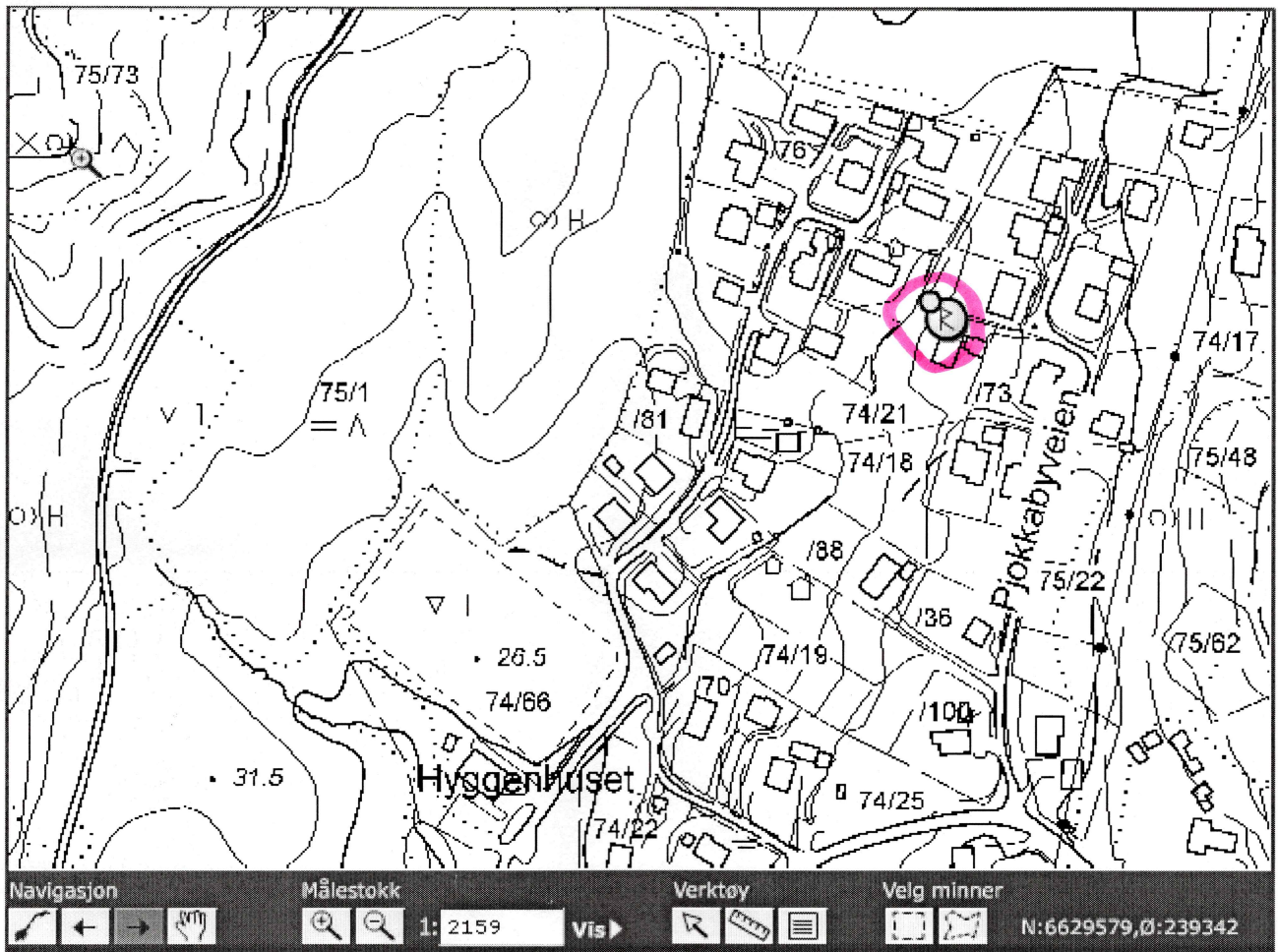
hevet av Leif Eide Søsterned, Buske Fk.

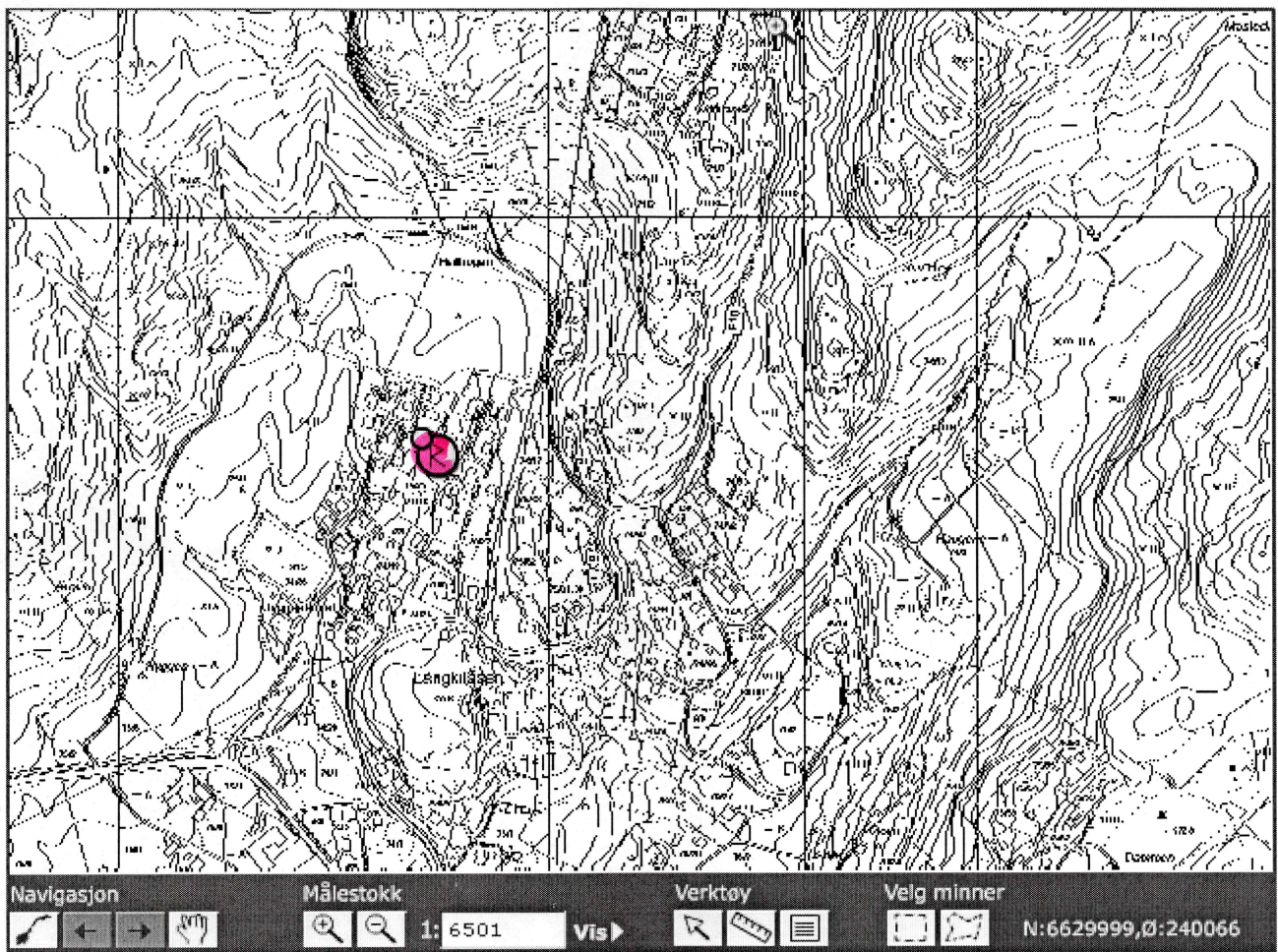
Hyggen skole østher diplom

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb.		Kopi
GRE	- 7 FEB. 2007	
Ark:	0627-74	
Saksnr.	06/4264	Dok.nr.: 2

ARKIV

Hyggen skole
Bakkekroken
3442 Hyggen

Historisk museum og Vikingskipshuset

Arkeologisk seksjon
Postboks 6762 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo
Sentralbord: +47 22 85 19 00
www.khm.uio.no
Besøksadresse: Frederiks gate 3
Telefon: 22 85 95 43
Telefaks: 22 85 95 24
E-post: gaute.reitan@khm.uio.no

Dato: 28.12.2006
Saksnr.: 06/4264 -3
Sakseier.: KHM, Arkeologisk seksjon
Saksbehandler: Gaute Reitan

Funn av enkel skafthulløks fra Granli 2 under Hyggen Nordre (74/32) i Røyken kommune, Buskerud.

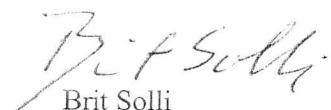
Kulturhistoriske museum (KHM) ved Universitetet i Oslo, Arkeologisk seksjon, vil med dette takke for en øks av bergart som er levert inn til oss. Øksen skal, etter det vi har fått opplyst, ha blitt funnet av en tidligere skolemester ved Hyggen skole. Funnet ble gjort under oppføring av en bolig ca 500 m nordvest for skolen, og øksen har vært oppbevart på Hyggen skole siden den ble funnet. Høsten 2005 ble så øksen levert til Kjartan Fønsteli i Akershus fylkeskommune. Deretter ble øksen levert videre til Kjell Erik Sønsterud i Buskerud fylkeskommune, som i sin tur sendte den til Arkeologisk seksjon ved KHM. Gjenstanden har fått museumsnummer C.55262 i KHM's system.

Øksen fra Granli under Hyggen Nordre er av bergart, trolig en diabas. Øksen er 15 cm lang og 6 cm bred på det bredeste. Hele øksen er slipt, og den har et avrundet firkantet tverrsnitt med svakt hvelvede bred- og smalsider. Øksen er skadet i nakken og i eggen. Ca 3 cm fra nåværende nakkeende har den et sylindrisk skafthull med diameter på 2,2 cm. Øksen har vært skjeflet her. Typebetegnelsen på økser av denne formen er enkel skafthulløks. Slike var trolig allsidige arbeidsredskaper, men vi vet ikke sikkert hva de har vært brukt til. De var vanlige i siste del av yngre steinalder og første del av eldre bronsealder. Økser av denne typen kan derfor dateres til ca 2300-1500 f.Kr. Enkle skafthulløkser har inngått i sammenhenger som både graver og offer, mens særlig ødelagte økser ofte regnes for å være boplassfunn. Vi kan dessverre ikke si noe sikkert om sammenhengen øksen fra Granli har inngått i – til det er omstendighetene rundt selve funnet for dårlig kjent.

Det innleverte funnet vil inngå som en del av museets samlinger fra Buskerud, og vi er svært glade for å ha fått det inn. Funn som publikum gjør og som blir levert inn til museet, eventuelt via fylkeskommunenes arkeologer, er en svært viktig kilde til kunnskap om fjern fortid rundt om i landet, kanskje spesielt når det gjelder steinalderen: Relativt få boplasser eller sikre graver er fagkyndig utgravd. Gjenstander som økser, dolker og lignende som publikum i ulike sammenhenger har funnet utgjør derfor i stor grad grunnlaget for vår viten om steinalderens bosetningshistorie. Fra Hyggen er det tidligere funnet og innlevert bl.a. en annen øks av samme type (C.3500), en spydspiss av flint (C.26172), samt to flintdolker som er funnet på tomten til Hyggen skole (C.21985 a og b). Alle disse gjenstandene er fra samme periode som øksen fra Granli.

Dersom det er interessant, kan Einar Østmos og Lotte Hedeagers (red.) "Norsk arkeologisk leksikon" (2005/Pax forlag) anbefales som oversiktsliteratur.

Med beste hilsen

Brit Solli
Seksjonsleder

Gaute Reitan
Museumskonsulent

Vedlegg: Diplom med foto av funnet.

Kopi til: Buskerud fylkeskommune, Plan- og kulturseksjonen

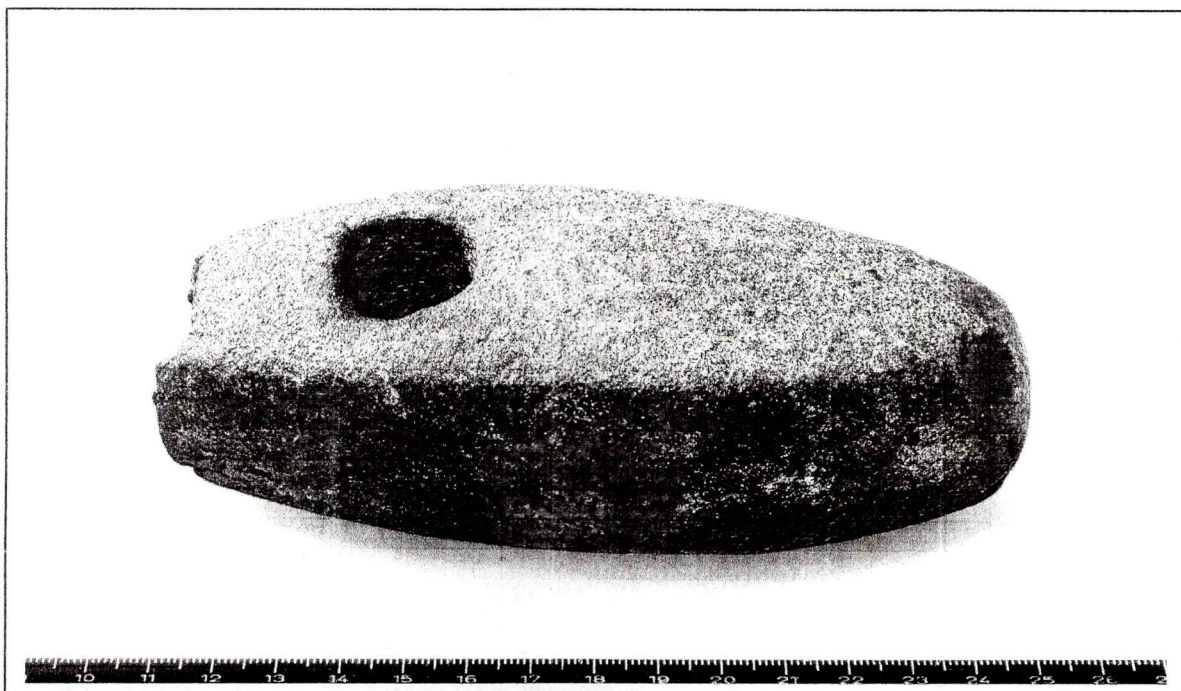
KULTURHISTORISK MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO

takker

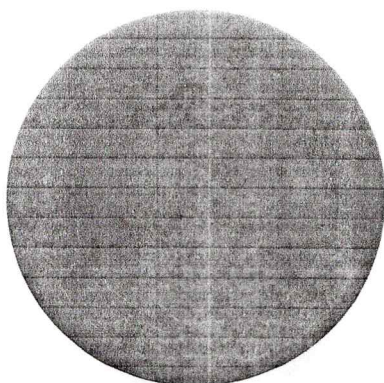
Hyggen skole

for

innleveringen av en enkel skafthulløks av bergart
(museumsnummer C.55262),
funnet på Granli 2 under Hyggen Nordre (74/32) i Røyken kommune, Buskerud.
Øksen kan dateres til siste del av yngre steinalder eller første del av eldre bronsealder.

Oslo, 28.12.2006

Egil Mikkelsen
Museumsdirektør

C.55262

Aks.nr. 2005/389

06/4264-4

ARKIV

Løsfunn fra senneolitikum fra GRANLI 2 på HYGGEN NORDRE (74 /32), RØYKEN K., BUSKERUD.

Enkel skafthulløks av bergart, trolig en brun diabas. Noe skadet i eggen, slik at denne nå fremstår som nokså butt, samt betydelige knusespor i nakken. Fullstendig prikkhogd og deretter fullstendig slipt. Gir symmetrisk og "pent" inntrykk. Svakt krummet i lengderetningen. Største bredde ca 1,5-2 cm foran skafthullet. Avrundet firkantet tverrsnitt med hvelvete bred- og smalsider ved dens bredeste punkt. Fra dens bredeste punkt blir den både smalere og tynnere bakover mot nakken. Skafthullet er jevnt sylindrisk, men noe skrått: På øksas underside synes skafthullets plassering derfor å være skjev. Med den avsmalnende nakken og den svake krumningen i lengderetningen kan øksa synes snarlik en hagebyøks av type 3 Mønsterås, men har i motsetning til hagebyøksene ikke et utsvingt eggparti, for liten hvelving av oversiden, samt at smalsidene løper i nesten hele øksas tykkelse fra egg til nakke.

Mål: Diameter skafthull: 2,2 cm. *Stl:* 15,3 cm. *Stb:* 6,1 cm. *Sth:* 5,3 cm.

Vekt: 866 g

Funnomstendighet: Øksa skal ha blitt funnet under oppføring av bolig på stedet. Funnet ble gjort av en tidligere skolemester ved Hyggen skole på 1960-tallet. Øksa har vært oppbevart på skolen siden den gang, inntil den ble overlevert til Buskerud fylkeskommune høsten 2005.

Orienteringsoppgave: Ingen nærmere funnstedsopplysninger.

Kartreferanse/-KOORDINATER: M711/N50, *Projeksjon:* ED50-UTM; Sone 33 N: 6629506
Ø: 239682,9

LokalitetsID: 95285

INNBRETNING/litteratur: Kjell Erik Sønsterud, 08.12.2005, Askeladden lokalitet id.nr. 95285

Funnet av: Skolemesteren ved Hyggen skole, Ca 1960.

Katalogisert av: Gaute Reitan, 21.06.2006.